

Vischnaunca
Tujetsch

Cussegli da vischnaunca
2020/2023

30avla e davosa radunanza dil cussegli da vischnaunca

dil trienni 2020/2023

**mesjamna, ils 28 da zercladur 2023 allas 19.00 uras
ella Sala Cristalla a Sedrun**

Tractandas:

1. Avertura
2. Approbaziun dil protocol nr. 29 dils 21 da zercladur 2023
3. Revisiun dil regulativ da fatschentas dalla vischnaunca da Tujetsch
4. Orientaziuns
5. Varia
6. Seramentaziun da Desiree Willimann
7. Approbaziun dil protocol nr. 30 dils 28 da zercladur 2023

Suprastonza communala Tujetsch

President communal
Martin Cavegn

Vicepresident communal
Guido Monn

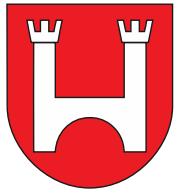

Vischnaunca
Tujetsch

Protocol dil cussegl da vischnaunca Tujetsch

Nr. 29-2020/23 dils 21 da zercladur 2023

Quei protocol vegn tarmess tier in per dis avon la radunanza dil cussegl da vischnaunca.

Vischnaunca
Tujetsch

Cussegli da vischnaunca
29-2020/2023

Revisiun dil regulativ da fatschentas dalla vischnaunca da Tujetsch

Messadi

dalla suprastonza communal al cussegli da vischnaunca

Preziada presidenta
Preziada cussegliera
Preziai cussegliers

1. Situaziun da partenza e ponderaziuns pertucont la fatschenta

La constituziun communal nova che vala naven dils 1 da fenadur 2023 regla sut art. 42 alinea 4 il suandont :a

« La radunanza da vischerna fixescha ella lescha da fatschentas la relaziun denter la suprastonza communal ed ils departements arisguard cumpetenzas ed obligaziuns. »

Tenor quei passus pretenda la constituziun niev ina lescha da fatschentas che regla la relaziun denter la suprastonza communal ed ils departements arisguard sias cumeptenzas ed obligaziuns.

Il regulativ da fatschentas dalla vischerna da Tujetsch ei en vigur dapi ils 1 da schaner 2011 e regla la relaziun dalla suprastonza communal e dil cussegl da vischerna. Sin fundament dalla pretensiun davart la constituziun communal ha la suprastonza communal decidiu da reveder il regulativ sco suonda :

1. Ord il regulativ da fatschentas vegn fatg ina lescha da fatschentas (art. 1)
2. Art. 2 vegn strihau «davart il cussegl da vischerna».
3. Egl art. 4 vegn numnau igl artechel correspondent dalla constituziun communal ch'ei daniev sut art. 14 e buca pli sut art. 12.
4. Art. 5 vegn curregius tenor las determinaziuns dalla lescha surordinada dil cantun Grischun.
5. Art. 10 vegn strihau la part che pertucca il cussegl da vischerna.
6. La part dil vegl regulativ che pertucca il cussegl da vischerna vegn cumplettamein strihada – art. 11 tochen art. 47.
7. Tier ils art. 48 tochen 54 vegn la successiun dalla numeraziun midada.
8. Art. 53 niev art. 16 vegn adattaus cun la determinaziun che la suprastonza communal ha da deliberar in'ordinaziun che regla ils pensums e las cumpetenzas dalla direcziun communal. Ina tala ordinaziun ei per il mument en elaboraziun e vegn deliberada el decuors dil meins zercladur 2023.
9. Art. 54 niev art. 17 vegn adattaus.

2. Propostas

Sin fundament dallas ponderaziuns menziunadas propona la suprastonza communal al cussegl da vischerna:

a) d'approbar la revisiun dalla lescha da fatschentas dalla vischerna da Tujetsch

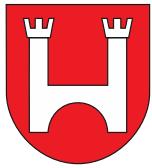
Suprastonza communal Tujetsch

President communal
Martin Cavegn

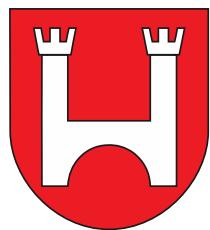
Vicepresident communal
Guido Monn

Protocol dil cussegli da vischraunca Tujetsch

Nr. 30-2020/23 dils 28 da zercladur 2023

**Il protocol dalla davosa radunanza dil cussegli da vischraunca
vegn approbaus gest suenter la tractanda varia.**

Vischnaunca
Tujetsch

**Regulativ Lescha da fatschentas
dalla vischnaunca da Tujetsch**

**Approbaus entras il cussegl da vischnaunca ils 28 da zercladur 2023
Vigur: 1. da fenadur 2023**

Cuntegn

A. Determinaziuns generalas

- Art. 1 Camp d'applicazion
- Art. 2 Dretg subsidiar
- Art. 3 Preschientscha allas sedutas
- Art. 4 Recusaziun
- Art. 5 Cumpetenza da decider
- Art. 6 Lavurs administrativas
- Art. 7 Votaziuns
- Art. 8 Elecziuns
- Art. 9 Pli relativ
- Art. 10 Protocol ed informaziun

B. Cussegli da vischernaunca

I. Constituziun

- Art. 11 Seduta constitutiva
- Art. 12 Temps d'uffeci
- Art. 13 Vicepresident communal ed uffecis

II. Sedutas

- Art. 14 Convocaziun e tractandas
- Art. 15 Sedutas extraordinarias
- Art. 16 Invitaziun
- Art. 17 Exculpaziun

III. Tractaziuns

- Art. 18 Presidi
- Art. 19 Bire
- Art. 20 Collaboraziun dalla suprastanza communal
- Art. 21 Cumissiuns predeliberontas
- Art. 22 Participaziun da persunas dil fatg
- Art. 23 Presentaziun dallas propostas
- Art. 24 Debatta d'entrada
- Art. 25 Tractaziun en detagi
- Art. 26 Objectivadad
- Art. 27 Propostas davart igli uorden
- Art. 28 Proposta da serrar la discussiun
- Art. 29 Proposta da revègnir
- Art. 30 Reponderaziun
- Art. 31 Secunda lecziun
- Art. 32 Access public allas sedutas

IV. Votaziuns

- Art. 33 Disposiziuns
- Art. 34 Successiuns dallas propostas
- Art. 35 Propostas cumbinadas
- Art. 36 Moda da votar
- Art. 37 Eruir ils resultats
- Art. 38 Vusch da decisiun
- Art. 39 Referendum facultativ

V. Intervenziuns parlamentaras

- Art. 40 Principi
- Art. 41 Moziun
- Art. 42 Postulat
- Art. 43 Interpellaziun
- Art. 44 Resoluziun

VI. Protocol

- Art. 45 Menar protocol, investa e signaziun
- Art. 46 Cuntegn
- Art. 47 Approbaziun e publicaziun

C. B. Suprastonza communalia

- Art. 48 niev Art. 11 Repartiziun e delegaziun dallas cumpetenzas / Seramentaziun
- Art. 49 niev Art. 12 Convocaziun e cumpetenzas
- Art. 50 niev Art. 13 Reponderaziun
- Art. 51 niev Art. 14 Tractaziun da fatschentas e decisiun
- Art. 52 niev Art. 15 Cumissiuns specialas

D. C. Direcziun communalia

- Art. 53 niev Art. 16 Cumposiziun e cumpetenzas

E. D. Determinaziuns finalas

- Art. 54 niev Art. 17 Determinaziuns

A. Determinaziuns generalas

Art. 1

Camp d'applicaziun Questa **regulativ** lescha da fatschentas sebas sin la constituziun communal e sin la lescha davart ils dretgs politcs e vala per tuttas autoritads e cumissiuns communalas, aschinavon che prescripziuns specialas stipuleschan buca enzatgei auter.

Las cumpetenzas dils organs communals sedrezzan suenter las prescripziuns dalla constituziun communal.

Las indicaziuns davart las persunas, las funcziuns e las professiuns serefereschan ad omisduas schlatteinas.

Art. 2

Dretg subsidiar Aschinavon che questa lescha cuntegn buca prescripziuns divergentas, valan las disposiziuns dalla lescha cantunala **davart il Cussegl grond** sco era quellas dalla lescha communal e cantunala davart ils dretgs politcs directamein ni conform al senn.

Art. 3

Preschientscha allas sedutas Scadin commember d'ina autoritat ni cumissiun communal ei obligaus d'assister allas sedutas. Perstgisas motivadas ein da communica ad uras al president, il qual ordeina ina eventuala substituziun.

Las sedutas dallas autoritads e cumissiuns ein - cun excepziun dil cussegl da vischnaunca - buca publicas.

Art. 4

Recusaziun Damondas da recusaziun el senn d'art. **12 14** dalla constituziun communal vegnan examinadas e decididas all'entschatta dalla tractaziun d'ina fatschenta. Quei succeda en absenza dils pertuccai.

Persunas ch'adempleschan ina funcziun en representanza ni en incarica dalla vischnaunca, ein buca obligadas da prender stgisa.

Art. 5

Cumpetenza da decider Mintga cumissiun – permanenta e predeliberonta – ei cumpetenta da decider sche silmeins **duas tiarzas la maioridad** dils commembers ein presents.

Art. 6

Lavurs administrativas Mintga cumissiun sa surdar lavurs administrativas all'administraziun communal.

Art. 7

Votaziuns Votaziuns succedan per regla cun maun pli, aschinavon ch'ina quarta dils presents pretendan buca scrutini.

Ina fatschenta ei acceptada, sch'il diember dallas vuschs affirmativas survarga la mesadad dallas vuschs valeivlas.

Il president votescha medemamein. Tier equalitat da vuschs dat el la decisiun e quei senza risguardar sia vusch gia dada giu.

Art. 8

Elecziuns Aschinavon ch'ei exista mo ina proposta ni che negin pretenda scrutini, succedan las elecziuns cun maun pli.

Survarga il diember da candidats buca il diember da posts, sa l'elecziun succeder en globo.

Art. 9

Pli relativ Tier tuttas elecziuns decida il pli relativ. Tier vuschs ulivas decida la sort.

Art. 10

Protocol ed informaziun Mintga autoritad e cumissiun elegia in actuar che meina in protocol, il qual cuntegn silmeins ils conclus ed ils resultats dallas votaziuns.

La suprastonza communal obtegn mintgamai il protocol.

Tiarzas persunas san, ~~cun excepciuon dils protocols dil cusegl da vischunaunca~~, prender investa els protocols mo lu, sch'ellas san far valer interess fundai. A quei giavisch sa era vegnir satisfatg entras in extract dil protocol. Per regla ein tals extracts da far pér suenter l'approbaziun dil protocol.

B. Cussegl da vischnaunca

I. Constituziun

Art. 11

Seduta constitutiva

All'entschatta d'ina perioda d'uffeci seraduna il cussegl da vischnaunca ad ina seduta constitutiva. Quella vegn convocada dil president communal.

Il president communal arva la seduta ed empeila l'elecziun da dus dumbravuschs, da dus suppleants e dil president dil cussegl da vischnaunca.

Sut l'egida dil niev eligiu president suonda l'elecziun dil vicepresident e digl actuar. Igl actuariat sa vegnir surdaus all'administraziun comunala.

L'elecziun dil president e dil vicepresident succeda entras scrutini.

Las elecziuns per il secund e tierz onn dalla perioda d'uffeci presidiescha mintgamai il president dil cussegl da vischnaunca. Quellas elecziuns han liug la davosa seduta digl onn d'uffeci che scada.

Art. 12

Temps d'uffeci

President, vicepresident, dumbravuschs e suppleants vegnan elegi per in onn. Ina reelecziun per in ulteriur onn ei pusseivla.

Igl actuar vegn elegius per ina perioda d'uffeci.

Art. 13

Vicepresident communal e cumissiuns

Il cussegl da vischnaunca elegia all'entschatta da mintga perioda d'uffeci il vicepresident communal e las cumissiuns permanentas.

Alla suprastanza comunala cumpeta il dretg da far atgnas propostas.

II. Sedutas

Art. 14

Convocaziun e tractandas

Il cussegl da vischnaunca vegn convocaus dalla suprastanza comunala aschi savens sco las fatschentas pretendan. Il datum dallas sedutas e las tractandas vegnan fixadas dil president communal en con-

~~cordanza cul president dil cussegl da vischnaunca.~~

Art. 15

- ~~Sedutas extraordinarias~~ Il cussegl da vischnaunca ei plinavon da convocar, sch'il president da quel ni silmeins tschun cussegliers pretendan quei. La damonda ei d'inoltrar a secret al president dil cussegl da vischnaunca ni alla suprastenza communalia cun indicar las fatschentas che duein vegnir tractadas.

Art. 16

- ~~Invitaziun~~ L'invitazion allas sedutas succeda a secret sil pli tard diesch dis avon, cun aschuntar la gliesta da tractandas ed ils messadis. En cass urgents san ins sviar da quella regla.
Il cussegliers san consultar tier l'administraziun communalia ils documents che san per motifs organisatorics buca vegni tarmess tier. Quels stattan a disposiziun per investa silmeins siat dis avon la seduta.
Il messadis dil cussegl da vischnaunca vegnan per regla publicai sin la pagina d'internet della vischnaunca. Mintga interessent sa denton era retrer il messadi per posta en fuorma dad in abonnament.

Art. 17

- ~~Exculpaziun~~ Exculpaziuns ein da comunicar ad uras al president dil cussegl da vischnaunca. Sur dalla presenza vegn menau in protocol.

III. Tractaziuns

Art. 18

- ~~Presidi~~ Il president empeila las tractaziuns. El procura ch'il regulativ da fatschentas e las isonzas parlamentaras vegnien observadas.
En cass ch'il president ed il vicepresident san buc esser presents, elegia il cussegl da vischnaunca in president dil di.

Art. 19

- ~~Biro~~ Il president ed il vicepresident dil cussegl formeschan il biro dil cussegl. Ensemens cul president communal coordineschan els il decuors dallas sesidas dil cussegl da vischnaunca.

Art. 20

Collaboraziun
dalla supraston-
za communalia

Il president communal ed ils commembers della suprastonza commu-
nala ein obligai da prender part allas sedutas dil cussegl da vi-
schnaunca. Excepziuns ein mo pusseivlas, sch'in commember ei buca
directamein involvaus en las fatschentas tractandas.

Art. 21

Cumissiuns
predelibertontas

Per fatschentas da pli gronda muntada sa il cussegl da vischnaunca
sez, ni sin giavisch dalla suprastonza communalia, eleger cumissiuns
predelibertontas. Quellas ein obligadas da dar in rapport a scret alla
suprastonza communalia per mauns dil cussegl da vischnaunca.

Art. 22

Participaziun da
persunas dil fatg

Per la tractaziun da fatschentas da speciala muntada sa il cussegl da
vischnaunca ni la suprastonza communalia envidar a sias sedutas
persunas dil fatg.

Art. 23

Presentaziun
dallas propostas

All'entschatta dalla tractaziun d'ina fatschenta ein las propostas dalla
suprastonza communalia da comunicar. La presentaziun dalla
fatschenta succeda entras in representant dalla suprastonza commu-
nala.

Art. 24

Debatta
d'entrada

All'entschatta dalla deliberaziun ha per regla liug ina debatta
d'entrada. Enstagl d'ina debatta d'entrada sa vognir arranschau ina
discussiun generala.

Sch'ei vogn fatg duront la debatta d'entrada ina proposta da buca
entrar ni da renviar la fatschenta, ha la discussiun da serestrencher a
quella proposta ed igl ei da votar surlunder avon che cuntinuar cun la
discussiun generala.

Art. 25

Tractaziun en
detagi

Sch'ei vogn concludiu d'entrar ella materia, suonda la deliberaziun en
detagi.

Il plaid vogn daus ella successiun sco el vogn dumandaus. Quel duei

~~esser clars, cuorts e concis.~~

~~Sch'il president dil cussegl vul separticipar alla discussiun, surdat el il presidi per la tractaziun dalla fatschenta pertuccada al vicepresident.~~

~~La discussiun ha da serestrencher alla caussa en tractaziun. Il president ha d'intervegnir, sche quella prescripziun vegn buca observada.~~

~~Il cussegl da vischernaunca sa restrencher il temps da plidar.~~

Art. 26

~~Objectivadaad~~

~~La discussiun ha da setener allas reglas dalla creanza. Remarcas che violeschan la honur astgan buca vegnir fatgas. Cuntravenziuns da quei principi ston immediatamein vegnir admonidas dil president. En cass grevionts eis el cumpetents da prender il plaid ad in cussegl. Oppona quel encunter quella mesira, decida il cussegl.~~

~~En cass grevionts sa il cussegl da vischernaunca sclauder in cusseglie dall'a seduta.~~

Art. 27

~~Propostas davart
igl uorden~~

~~Tier propostas davart igl uorden vegn il plaid buca surdaus per la discussiun, mobein ei vegn votau immediatamein. Sco proposta davart igl uorden valan propostas che sereferechan sin l'interrupziun dalla seduta, la refiersa dalla fatschenta, la fuorma dalla deliberaziun ni l'applicaziun digl uorden da fatschenta insumma.~~

Art. 28

~~Proposta da serr
la discussiun~~

~~Vegn ei fatg ina proposta da serrar la discussiun, eis ei da votar immediat sur da quella. Ina tala proposta drova per l'approbaziun duas tiarzas dallas vuschs valeivlas.~~

~~Vegn la proposta per serrar la discussiun approbada, obtegnan mo aunc ils commembres gia annunziai, il representant dalla suprastenza communalia ed eventuels referents dalla cumissiun la pusseivladad da s'exprimer.~~

Art. 29

~~Proposta da
revegnir~~

~~Propostas per revegnir ad ina part d'ina fatschenta, ein durent la tractaziun da quella pusseivlas da tut temps avon la votaziun finala, aschinavon che la pluralitat dils commembres presents va d'accord. Alla fin dalla tractaziun d'ina fatschenta dat il president la pusseivladad da revegnir als singuls artechels.~~

~~Il president sa stuschar la tractaziun d'ina fatschenta, alla quala il cusegl vul revègnir, sin la fin della seduta.~~

Art. 30

~~Reponderaziun~~ ~~Entochen alla fin da mintga seduta san duas tiarzas dils commembers presents pretender ch'ina fatschenta tractada ella medema seduta vegni reponderada.~~

~~Il cusegl concluda suenter ina cuorta motivaziun dil proponent.~~

Art. 31

~~Secunda lecziun~~ ~~Tier fatschentas impurtontas sa il cusegl decider davart ina secunda lecziun.~~

Art. 32

~~Access public
allas sedutas~~ ~~Las sedutas dil cusegl da vischnaunca ein publicas.~~
~~Las tractandas da tuttas sedutas dil cusegl da vischnaunca ein da publicar egl organ ufficial ni sin la pagina d'internet dalla vischnaunca. Plinaven san ellas vegnir publicadas en ulteriurs organs publics.~~

~~Ina resumaziun dallas fatschentas sa vegnir publicada els organs publics.~~

~~Excepzialmein sa il cusegl da vischnaunca concluder da deliberar las tractandas cun excluder la publicitat. Davart quei fatg vegn decidiu per scrutini.~~

IV. Votaziuns

Art. 33

~~Disposiziuns~~ ~~Aven mintga votaziun prelegia il president la formulaziun exacta dallas propostas. El fixescha la successiun da votar sur las propostas.~~

~~Objecziuns encounter quellas disposiziuns liquidescha il cusegl ladi-namein.~~

~~Il president sa ordinar che las propostas vegnien suttamessas a secret.~~

Art. 34

Successiun dal las propostas	<p>Las propostas vegnan messas sequentamein en votaziun:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) midadas subordinadas; b) propostas da midadas; c) propostas principales. <p>Ein pli che duas propostas principales avon maun, vegn ei votau il medem mument surlunder. Tut ils cussegliers voteschan sur da mintga proposta, astgan denton sustener mo ina. Obtegn negina proposta la maioridad dallas vuschs, creda la proposta cun las pli paucas vuschs. Retscheivan pliras propostas che han buca las biares vuschs il medem diember da vuschs decida il president tgei proposta/s che creda/n. Silsuenter vegn la medema procedura applicada per las propostas restontas entochen ch'ina proposta obtegn la maioridad.</p>
------------------------------	---

Art. 35

Propostas cumbinadas	<p>Tier propostas cumbinadas vegn votau separau sur dallas singulas parts. Sa ina damonda da votaziun vegnir separada, ha quei da succeder sch'in cusseglier pretendta.</p>
----------------------	---

Art. 36

Moda da votar	<p>Per regla vegn ei votau cun maun pli num ch'ina quarta dils cussegliers presents pretendan scrutini.</p> <p>Il cussegl da vischnaunca ei cumpetents da decider sche silmeins nov commembors ein presents. Scadin cusseglier che fa part dalla seduta ei obligaus da votar.</p>
---------------	---

Art. 37

Eruir ils resultats	<p>Propostas e fatschentas ein approbadas, sch'il diember dallas vuschs affirmativas survarga la mesedad dallas vuschs valeivlas. Il pli encunter ei d'eruir.</p>
---------------------	---

Art. 38

Vusch da decisiun	<p>Il president votescha medemamein. Tier equalitat da vuschs dat el la decisiun e quei senza risguardar sia vusch-gia dada.</p>
-------------------	--

Art. 39

Referendum facultativ

Decisiuns ch'ein suttamessa al referendum facultativ ein da publicar egl organ da publicaziun ufficial dalla vischnaunca.

V. Intervenziuns parlamentaras

Art. 40

Principi

Scadin cusseglier ha il dretg d'inoltrar a scret moziuns, postulats ed interpellaziuns al president dil cussegl da vischnaunca. En fatgs da pli pintga muntada san damondas vegnir fatgas directamein alla suprastanza communalia.

Moziuns e postulats declarai relevanti, denton aunc buca exequi, ein da menziunar el rapport da gestiun.

Art. 41

Moziun

Ina moziun ei ina proposta ch'oblighescha la suprastanza communalia da suttametter al cussegl da vischnaunca ina fatschenta ni da far ina proposta per relaschar, midar ni cassar ina lescha, ina ordinaziun ni in conclus dil cussegl da vischnaunca.

Il president communichescha la moziun al cussegl da vischnaunca. Ella vegn tractada dil cussegl da vischnaunca enteifer treis meins dapi ch'ella ei vegnida inoltrada. Sin proposta dalla suprastanza communalia sa il cussegl da vischnaunca prolunghir quei termin.

La moziun ei da motivar oralmein entras il moziunari e da rispunder entras il representant dalla suprastanza communalia. Ei suonda la discussiun generala. Silsuenter decide il cussegl, schebein el vul acceptar la moziun ni buc. Vegn ella acceptada, ha la suprastanza communalia da corrispunder ad ella enteifer miez onn. Il cussegl da vischnaunca sa prolunghir quei termin sin fundament d'in rapport dalla suprastanza communalia.

Art. 42

Postulat

Cun in postulat sa il cussegl da vischnaunca pretender dalla suprastanza communalia d'examinar schebein ei basegna en in cass specific ina lescha, ina decisiun ni ina mesira. In postulat sa era pretender l'elavuraziun d'in rapport.

Il president communichescha il postulat al cussegl da vischnaunca ella medoma seduta sco el vegn surdaus. El vegn tractaus dil cussegl da

vischnaunca enteifer treis meins dapi ch'el ei vegnius inoltraus. Sin proposita dalla suprastanza communal sa il cussegl da vischnaunca prolunghir quei termin.

Il postulat ei da motivar oralmein entrais il postulant e da rispunder entrais il representant dalla suprastanza communal. Ei suonda la discussiun generala. Silsuenter decida il cussegl, schebein el vul accep tar il postulat ni buc.

Accepta il cussegl da vischnaunca il postulat, ha la suprastanza communal da dar rapport enteifer in onn.

Art. 43

Interpellaziun

Cun ina interpellaziun sa in cusseglier pretender sclarament dalla suprastanza communal sur da fatgs ch'ein tenor prescripziuns vertentas buca da tener tschelau.

Il president communichescha l'interpellaziun al cussegl da vischnaunca. Ella vegn tractada immediat ni sil pli tard enteifer treis meins. Sin proposita dalla suprastanza communal sa il cussegl da vischnaunca prolunghir quei termin.

L'interpellaziun vegn motivada oralmein e rispondida d'in representant dalla suprastanza communal. Igl interpellant sa declarar, schebein el ei cuntents cun la risposta ni buc. Ina discussiun ha mo liug, sch'ella vegn decidida dil cussegl da vischnaunca.

Art. 44

Resoluziun

Il cussegl da vischnaunca sa prender resoluziun enviers instanzas federalas, cantunalas ed autres instituziuns, pertuccuent fatschentas d'interess impurtents dalla vischnaunca.

Propostas per resoluziuns ein d'inoltrar a scret al president dil cussegl da vischnaunca.

VI. Protocol

Art. 45

Menar protocol, investa e signa ziuu

Sur dallas tractaziuns dil cussegl da vischnaunca meina igl actuar ni siu substitut in protocol.

Scadin vischin ha il dretg da prender investa els protocols dil cussegl da vischnaunca.

Il protocol dil cussegl da vischnaunca ei da signar dil president e digl

actuar.

Art. 46

Cuntegn

Il protocol ha da cuntener las fatschentas, propostas ed ils conclus, sco era igl essenzial dalla discussiun. Tier votaziuns ed elecziuns ei il diember dallas vuschs dad indicar.

Declaraziuns tier in conclus per mauns dil protocol san vegnir dadas mo ella seduta ch'il conclus vegn prius. Quellas declaraziuns ston vegnir formuladas a secret.

Art. 47

Approbaziun e
publicaziun

Per regla vegn il protocol tarmess als cussegliers ensemes cun ils acts per la proxima seduta. El vegn mess en discussiun per approba-
ziun ella proxima seduta.

Il protocol dil cusegl sto vegnir publicaus era senza l'approbaziun el proxim fegl ufficial. Protocols che cuntengnan fatschentas che vegnan suttamessas allas surordinadas instanzas — radunanza da vischerna, urna — ston esser publicai avon la tractaziun.

Propostas per midadas dil protocol san succeder mo a secret e ba-
segnan il consentiment dalla maioritad dils cussegliers presents. Si-
suenter succeda l'approbaziun dil protocol.

C. niev B Suprastonza communal

Art. 48 niev Art. 11

Repartiziun e
delegaziun dal-
las cumpetenzas

La suprastonza communal reparta mintgamai all'entschatta d'ina pe-
rioda d'uffeci ils departaments e las spartas administrativas sin ils singuli commembers da suprastonza e regla la substituziun.

Ella sa delegar cumpetenzas finanzialas, persunalas ed auters fatgs da tempra operativa alla direczion communal. La suprastonza communal relai in reglament corrispudent. Tal vegn suttamess al cus-
egl da vischerna per enconuschientscha.

Seramentaziun

Ils commembers dalla suprastonza communal han da prestar il se-
rament d'uffeci a caschun dall'emprema radunanza **dil cusegl** da vischerna suenter las elecziuns.

La seramentaziun secloma sco suonda:

„Vus, sco nievelegiu, vegnis ad engirar avon Diu, che Vus vuleies ademplir tuttas obligaziuns da Vies uffeci tenor meglier saver e puder.“
Plaids digl engirament: „Jeu engirel.“

Art. 49 niev Art. 12

Convocaziun e cumpetenzas	<p>La suprastonza communal vegn convocada entras il president communal aschi savens che las fatschentas pretendan quei, ni sin giavisch da silmeins treis commembers dalla suprastonza.</p> <p>All'invitaziun duei vegnir aschuntau la gliesta da tractandas. Ils acts necessaris sesanflan per investa tier l'administraziun communal.</p> <p>La suprastonza ei cumpetenta da decider sche silmeins treis commembers ein presents.</p> <p>Scadin commember dalla suprastonza communal che fa part alla seduta, ei obligaus da votar.</p>
---------------------------	---

Art. 50 niev Art. 13

Reponderaziun	Per reponderar ina fatschenta tractada basegna ei il consentiment dalla maioritad dils commembers presents.
---------------	---

Art. 51 niev Art. 14

Tractaziun da fatschentas e decisiun	<p>Mintga commember dalla suprastonza examinescha, giudchescha e presenta las fatschentas da siu departament per mauns dalla suprastonza communal.</p> <p>Fatschentas d'impurtonza vegnan preparadas en stretga collaboraziun cun il president communal.</p> <p>Il cau dil departament dat rapport sur d'eveniments specials da siu departament al president communal e fa propostas leutier. La decisiun schai tier la suprastonza communal sco autoritat.</p>
--------------------------------------	---

Art. 52 niev Art. 15

Cumissiuns specialas	La suprastonza communal sa proponer al cussegl da vischnaunca da numnar cumissiuns specialas per examinar e preparar fatschentas impurtontas. Ella circumscriva l'incarica e fixescha il diember da commembers dalla cumissiun. L'elecziun succeda entras il cussegl da vischnaunca.
----------------------	--

D. niev C Direcziun communal

Art. 53 niev Art. 16

Cumposiziun e cumpetenzas

La direcziun communal, la quala secumpona dil president communal, dil menader dall'administraziun e dil menader dils menaschis tecnics, exequescha ils pensums che vegnan delegai ad **ella entras in'ordinaziun dalla suprastonza communal.**

A. niev D Determinaziuns finalas

Art. 54 niev Art. 17

Determinaziuns

Questa lescha ei vegnida approbada entras il cussegl da vischnaunca ils **11 d'uost 2010 28 da zercladur 2023** e passa en vigur ils **1. da schaner 2011-1 da fenadur 2023**. Cun l'entrada en vigur da quest regulativ ein tuttas prescripziuns che stattan en cuntradicziun cun las novas determinaziuns cassadas. **,en special il regulativ da fatschentas dils 10 d'avrel 2002.**